

הוצאת ספריו וכתביו הקי ומפעלים להפצת תורתו

משתגעין ומתלהטין ב תורה האור החיים הקדוש

ואתחנן תשפ"ג | גליון עה

הדפסת והפצת הגליון מוקדש לזכות הר"ד יהודה בן שרה מרים והר"ד משה יהודה אריה בן חנה מרים הי"ו וזכות רבינו הק' ינן עליהם וב"ב להתברך בכל מילי דמיטב

פנינים מוכתרים מעובדים ומתומצתים על פי דברי רבינו

פניני חיים

מוסר חיים לקח מהפרשה במשנת רבינו

קורצע שיינע געדאנקען באארבעט על פי דברי רבינו

אָעבֶרֶה נָא וְאֶרְאֶה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הַהַר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבֹּנוֹן. (ג, כה)

רש"י זאגט אז "ההר הטוב" מיינט ירושלים און "והלבנון" מיינט די בית המקדש. משה רבינו האט מדגיש געווען אין זיין תפילה אז ער וויל בעיקר אריינגיין קיין ארץ ישראל וועגן ירושלים און די בית המקדש - כדי ער זאל קענען מקיים זיין די ספעציעלע מצוות וואס מ'קען נאר דארט מקיים זיין. אזוי ווי די גמרא זאגט (סוטה יד.) אז משה רבינו'ס עיקר כוונה איז געווען צו קענען מקיים זיין די מצוות התלויות בארץ.

עֲלֵה רֹאשׁ הַפְּסָקָה וְשֵׂא עֵינֶיךָ יְמֵה וְצַפֵּנָה וְתִימְנָה וּמִזְרְחָה וְרִאָּה בְּעֵינֶיךָ. (ג, כז)

די תורה איז מדגיש: וראה "בעיניך" - זע מיט דינע אויגן, ווייל משה רבינו האט געוואלט אריבערגיין דעם ירדן און זען דעם הייליג לאנד ארץ ישראל, האט אים דער אויבערשטער געזאגט: איך וועל דיר מאכן א נס, אז דינע אויגן זאלן קענען זען דא פונעם שפיץ בארג גאנץ ארץ ישראל, וואס דאס איז נישט מעגליך מיט געווענליכע אויגן צו קענען זען.

נאך א זאך וויל די תורה מדגיש זיין מיט "בעיניך", אז משה רבינו וועט נישט דארפן נוצן קיין ספעציעלע מיטלען - אזוי ווי די חכמה וואס מ'האט ערפונדן אז דורך ספעציעלע גלעזער קען מען זען גאר ווייט, נאר ער וועט קענען זען גאנץ ארץ ישראל מיט זיינע אייגענע אויגן - אן קיין באזונדערע מיטלען.

וְאֶהְבֶּתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ... וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל לְבָבְךָ. (ו, ה-ו)

די מצוה פון "ואהבת את ה' אלקיך" איז שווער צו פארשטיין, ווייל אהבה איז דאך א זאך וואס האט מיט די הארץ און רגש פון א מענטש, איז וויאזוי קען מען הייסן ליב האבן א זאך? אויב זיין הארץ גלוסט נישט ליב צו האבן די זאך - וועט דאך נישט העלפן קיין צווינגען אויף דעם!?

נאר וועגן דעם זאגט דער אויבערשטער גלייך נאכדעם א גוטע עצה וויאזוי מ'קען אנקומען צו אהבת ה'. דאס איז דורך "והיו הדברים האלה אשר אנכי מצוך היום על לבבך" - אז אויב מ'וועט שטענדיג האלטן אויפן הארץ די מצוות פונעם אויבערשטן וועט דאס אנווארעמען אין הארץ אזא חשק ותאוה רוחנית, ביז דאס הארץ וועט פון זיך אליינס לויפן ליב צו האבן דעם אויבערשטן!

פירט דער רבי אויס מיט מורא'דיגע דיבורים, וזה לשון קדשו: "וְדָבַר זֶה - אֲנַחְנוּ יְתִמֵי דִּיתְמֵי - אֲנֹנוּ מְרֵגִישִׁים כִּי רַבָּה תַּאֲוָה בְּלַבְנוּ, וְחֶשֶׁק אֶלְקֵי עוֹלָם יוֹתֵר מִכָּל הוֹן עוֹלָם וְכַבּוֹד מְלָכוֹת. וְכָל עֶרֶב נִרְגָּשׁ -יְעִידֵנוּ זִסְקִיט וואס מ'קען נאר שפירן! לְנִמְצָה וְנִמְצָה [-איז מינדערוויכטיג און ווערט צורייגען] בְּעֶרְךָ חֶלֶק הַמוּעָט הַמוּשָׁג מִהֲרֵגֶשׁ הַיָּתִי הַדְּבָרִים עַל לַבְנוּ [-קעגן א פינטל וואס מ'שפירט פון האלטן די מצוות אויפן הארץ]. אֲשֶׁרִינוּ מֵה טוֹב חֶלְקֵנוּ!"

צען זאכן וואס א מענטש דארף ארייננעמען אין הארץ מכניע צו זיין דעם יצר הרע

ז. וידעת "היום" - געדענק שטענדיג דעם טאג וואס דיין נשמה איז אראפ געקומען אויף דער וועלט, וואס דער זוהר הקדוש זאגט (ח"ג יג.) אז פאר די נשמה קומט אראפ פון עולם העליון באשווערט איר דער אויבערשטער אז זי זאל היטן די תורה, און ער ווארענט איר מיט כמה התראות ועונשים מרובים אויב זי גייט ח"ו נישט זיין גוט, אזוי אויך זאגט ער איר צו אסאך גוטס אויב זי גייט יא זיין ערליך, "השבת אל לבבך" דאס וועט בייגן דיין הארץ צו טון וואס איז ריכטיג.

ח. וידעת "היום" - געדענק אז ס'איז דא אן "עולם הבא" - וואס די גמרא זאגט (חגיגה יב:) אז עולם הזה ווערט אנגערופן "לילה" און עולם הבא ווערט אנגערופן "יום". ווייל צומאל זעט מען אויף דער וועלט אז פאר א רשע גייט גוט און פאר א צדיק גייט שלעכט, קען זיך דאכטן אז ס'איז בעסער צו זיין ווי דער רשע שמשחרין ומרויחין וואס זיי זינדיגן און פארדינען.

וועגן דעם זאגט ער "וידעת היום" - געדענק אז ס'קומט אן עולם הבא וואס הייסט "יום" - "השבת אל לבבך" - אזוי וועסטו ענטפערן פאר דיין הארץ א תשובה ניצחת אז דאס וואס ס'גייט גוט פאר א רשע בעולם הזה איז נאר די ביסל שכר פאר די געצילטע מצוות וואס ער האט געטון, אבער לעולם הבא וועט ער גארנישט האבן. משא"כ דער צדיק קומט דא אפ די פאר עבירות וואס ער האט געטון, און לעולם הבא ווארט אים זיין גאנצע שכר.

ט. וידעת "היום" - געדענק יום קבלת התורה, וואס די גמרא זאגט (שבת פח.) אז ביים זעקסטן טאג פון בריאת העולם שטייט "יום השישי" - דאס גייט ארויף אויף די באוואוסטע "שישי" בסיון - יום מתן התורה - וואס דער אויבערשטער האט זיך אויסגענומען א תנאי אז נאר אויב די אידן זענען מקבל די תורה גייט זי וועלט בלייבן שטיין, "השבת אל לבבך" - אזוי וועסטו צוריקקערן דיין הארץ צום דרך התורה.

י. וידעת "היום" - נעם אין באטראכט דעם "יום השבת", וואס אין ירושלמי שטייט (ברכות פ"א ה"א) אז "שקול שבת כנגד כל התורה כולה". דאס איז א גוטע ענטפער פארן יצר הרע וואס פרובירט אז קלאפן דעם מענטש זאגנדיג: די תורה איז אזוי גרויס, וועסטו בכלל קענען מקיים זיין אלע מצוות התורה! אויף דעם איז "שבת" א גוטע תשובה, ווייל שבת איז שקול כנגד כל התורה, און דורך היטן שבת ווערן אויסגעמעקט אלע עבירות, ממילא "השבת אל לבבך" - וועסטו ענטפערן פארן יצר הרע אז דורך די מצוה פון "שבת" קענסטו אקארשט מקיים זיין די גאנצע תורה, און דאס וועט קערן דיין הארץ צו טון אלע מצוות התורה.

וְיָדַעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבָבְךָ. (ד, לוט)

"וידעת היום" - פון וועלכע טאג רעדט די תורה אז מ'דארף עס ארייננעמען צו זיך אין הארץ? קען זיין אז די תורה מיינט דא פארשידענע געדאנקען וואס קענען העלפן מכניע צו זיין דעם יצר הרע וואס געפונט זיך אין הארץ פונעם מענטש:

א. וידעת "היום" - געדענק דעם טאג וואס די גמרא זאגט (ברכות ה.) אז אויב מ'קען נישט בשום אופן מנצח זיין דעם יצר הרע זאל מען זיך דערמאנען דעם "יום המתה" - ווען מ'דארף צוריקגעבן די נשמה צום באשעפער, "השבת אל לבבך" דאס וועט צוריקקערן דיין הארץ צום דרך הישר.

ב. וידעת "היום" - געדענק דעם יום שיטת השטן וואס די גמרא זאגט (סוכה נב.) אז לעתיד לבוא גייט דער אויבערשטער שחטן דעם יצר הרע קעגן אלע אידן און דער ס"מ גייט בטל ווערן, "השבת אל לבבך" - וועסטו צוריקקערן דיין הארץ צום ריכטיגן וועג, ווייל דער שטן וועט זיך מכניע זיין פאר דיר.

ג. וידעת "היום" - געדענק דעם "יום הדין" ווען דו דארפט דין שטעלן פאר א משפט פארן אויבערשטן; וואס וועסטו ענטפערן אין ב"ד של מעלה? וואס וועסטו דין קענען פארשטעקן פאר בושה? "השבת אל לבבך" - דאס וועט צוריקבייגן דיין הארץ צום דרך הישר.

ד. וידעת "היום" - טראכט אריין אין דער זון וואס שיינט בייטאג, וואס די גמרא זאגט (ב"ב פד.) אז ווען דער זון שיינט אויף איז ער רויט - ווייל ער גייט אריבער על פתחה של גיהנום, און אזוי "השבת אל לבבך" - וועסטו צוריקקערן דיין הארץ צום גוטן וועג, ווייל דו וועסט אנערקענען אז ס'איז דא א דין ומשפט פאר ווער ס'איז עובר רצון ה'.

ה. וידעת "היום" - טראכט אריין אין דאס וואס ס'ווערט געברענגט פון אנשי אמת (זוהר ח"א ד.) אז קדושה ווערט אנגערופן "יום" און טומאה ווערט אנגערופן "לילה", און ווער ס'פירט זיך נישט ערליך גייט ח"ו אריבער פון בחינת יום צו בחינת לילה, און אז דו וועסט דאס געדענקען "השבת אל לבבך" - וועסטו פון זיך אליין בייגן דיין הארץ צום דרך הישר.

ו. וידעת "היום" - האלט קאפ יעדן טאג וויאזוי דער טאג איז אריבער אויף דיר, וואס האסטו אלץ געטון אין דעם טאג. אזוי ווי ס'שטייט אין זוהר הקדוש (ח"ג קעה.) אז "מארי חושבנא" [-בעלי החשבון] מאכן יעדע נאכט א "חשבון הנפש" וויאזוי דער טאג איז אריבער אויף זיי. און דאס ברענגט צו "השבת אל לבבך" - אז מ'זאל תיכף כאפן וואס עס טויג נישט - און צוריקקערן די הארץ צום ריכטיגן וועג, און נישט אנגיין ווייטער מיט שלעכטע מעשים.

בקבלת הלוחות היה משה רבינו

כשליח להולכה או לקבלה

ואמה פה וגו'. פרוש, לפי שלא עשו ישראל למשה שליח לקבל פקודי ה' עד עתה, לזה ה' גמר בעדו וקבעו לשליח ואמר לו ואמה פה וגו' ואדברה אליך את כל המצוה וגו', ואולי שנתפנו לומר שבהגיע המצוה מה' למשה פאלו נתקבלה לישראל שהרי עשאוהו שליח ונדן שליח האשה לקבל קדושיה, שפנין שקבלם השליח פאלו באו ליד האשה פי דו' פי' דה' כמו כן כשקבל משה המצוה פאלו קבלוה ישראל, והוא אומר ואדברה אליך ובהגיע הדבר אליך אתה תודיע להם ועשו אותה, והוא אומר תלמדם ועשו. (ה, חכ)

מבואר בדברי רבינו ב' דרכים אם משה היה שליח השי"ת ולא שליח ישראל, כמו שכתב בתחילת דבריו, או שהיה שלוחם של ישראל לקבל התורה וממילא היה בגדר שליח לקבלה, כמו שכתב בהמשך דבריו.

ובברכת שמעון פירש שגם בהמשך דבריו מפרש רבינו שלא עשו ישראל את משה לשליח, ואעפ"כ היה יכול להיות בגדר שליח לקבלה, דבאשה אי אפשר לבעל למנות שליח לקבלה, כי אין המשלח יכול לעשות שליח יותר ממה שבכחו לעשות, לכן המקדש עושה רק שליח לקדש והמתקדשת שליח להתקדש, אבל כביכול הקב"ה שהכל ברשותו ותחת ידו, יכול למנות גם שליח במקומם של ישראל.

והמקנה בפתיחה לקידושין (אות א') דן איזה גדר היה לשליחות משה בקבלת הלוחות, והעיר במה שדרשו חז"ל (שמו"ר מו, א) בלשון הכתוב בלוחות ראשונות "אשר שברת" יישר כחך ששברת, שבשירת הלוחות עשה משה רבינו לבני ישראל כפנויה שזינתה ולא כאשת איש.

ולכאורה קשה טובא דממה נפשך, אם קבלת משה את הלוחות מהשי"ת היה בתורת שליח קבלה, א"כ כבר נתקדשו בשעת קבלת הלוחות, ואין ביטול הקדושין בשבירה כיון שכבר נתקדשו, ואם היה משה שליח הולכה מהשי"ת, א"כ הרי היה הזנות קודם הקדושין אפילו אם לא ישתברו, כיון שעדיין לא מסרם לישראל. עיי"ש שהאריך בדרוש.

והגה"ק מטאלטשווא בבאר שבע (פר' שמיני) ג"כ העיר דאם נאמר שמשה היה שליח לקבלה מאת ישראל לקבל הלוחות שהם כסף קידושין מהשי"ת, א"כ תיכף בהגעת הלוחות ליד משה נתקדשו, ולא מהני מה ששיבר אותם אחר זה. אלא כיון דמשה אמר הנביאות בבחינת 'זה הדבר', שנעשה מרכבה לשכינה, א"כ לא יצא הקידושין מרשות השי"ת, ולא היה יכול להיות שליח של ישראל, ולא נגמרו הקידושין עד שהגיע ליד ישראל, ושפיר הועיל במה ששיבר אותם.

[כנראה שהבאר שבע לא קשיא ליה קושיית המקנה דא"כ למה לי שבירת הלוחות הלא בלא"ה אינם מקודשים עדיין, כי מ"מ לולא השבירה היה עליו לקיים שליחותו ולמסרו לישראל והיו מתקדשים, לכן שיבר הלוחות.]

וזה פירוש מה שאמר משה לישראל "זה הדבר אשר צוה ה'", היינו מטעם מה שהיה נבואתו ב"זה הדבר" נמצא לא נעשה שליח לישראל, ולא נגמרו הקידושין קודם, לכן זכו ל"וירא אליכם כבוד ה'", שכיפר להם על חטא העגל כי נידונו כפנויה.

[אם כי יתכן שהמה דיברו כלפי הלוחות, ורבינו דיבר בענין כל המצוות שנצטוו ישראל בפרטות אח"כ ע"פ ה' ביד משה.]

מאת מגידו שיעור והוגו תורת האור החיים הקדוש מעידים: עם הספרי 'כל הכתוב לחיים' הסגול אלפי ביאורים מגדולי הדורות על ספר 'אור החיים' הקדוש, מרגישים 'שתיקות ועריבות' בדברי האור החיים הקדוש, ומגלים עפנות ומפלאות בתורתו הקדושה, עד כבוד שישתעשעו ומתלהטין אחריו.

להשיג בכל תחנות הספרים, או בקו ה'מורשת' 0733.743.620

תוכנו של ויכוח בין המלאך מיכאל עם המקטרג בעצם יום הדין –

ראש השנה

בצר לך. פתוב זה מידבר בהבטחת הגאולה פי בצר לעם ישראל שהוא זמן הגלות, עוד לו שימצאוהו כל הדברים האלה המאורים בסמוך שהם השמחה מן האדמה והפצה בין האמות והמקטרג שישארו מתי מספר, זה יהיה באחרית הימים והם חבלי משיח, ולא יהיה להם כל הצרות בתמידות בזמנים ארפים אלא באחרית הימים, ומבטיחים שיעורר ה' לבנם אז לשוב בתשובה, והוא אומר ושבתי עד ה', ונתן טעם להבטחה זו פי אל רחום ה' אליהם לא ירפך וגו' ויחזק לבם לשוב וגו'. ואולי שזו היא טענת מיכאל לפני ה' שהביא בזהר חדש (נח מ.), שהרי באו אחרית הימים ומצאו אותם כל הדברים ולמה לא יעורר ה' לבנם לשוב. ופרשתי המאמר במקום אחר, ועינינו לה' צופיות לפתח אוצר רוח סגרה לפקח עינים עירות ולהטות לבבות עם ה' להפיר נעימות ערבות ידידותו. (ד, לא)

החיד"א בספר דברים אחרים (דרוש כ"ו ד"ה עשיר) הביא בשם רבינו, שביאר מה דאיאת בזהר חדש (שם) בויכוח בין מיכאל לס"מ, אם ישראל ראויים לרחמים אפ"ל בלא תשובה. דמלאך מיכאל טוען **שבזכות היסורים והצרות הם ראויים ליגאל בלי תשובה**, וכדכתיב "בצר לך ומצאוך וגו' כי אל רחום ה' אלוקיך". והס"מ טוען דהרי כתיב ברישיה דקרא "ושבת עד ה' אלוקיך ושמעת בקולו", ואח"כ כתיב "כי אל רחום ה' אלוקיך". והקב"ה אומר למיכאל מדוע אינו מביט ברישיה דקרא דכתיב "ושבת עד ה' אלוקיך", ומיכאל עונה דהרי הקב"ה נקרא רחום וצריך הוא לרחם עליהם, יעו"ש.

וביאר רבינו, דלמיכאל היה קשה בפירוש הכתוב, דכתיב "ושבת עד ה' אלקיך ושמעת בקולו כי אל רחום" וגו', ואי אמרין ד'ושבת' כפשיטה, דצריך שישבו בתשובה, מאי קאמר "כי אל רחום", דכיון דשבית בתשובה מאי בעי לרחמנותי. אלא מוכרח דכוונת הכתוב בצר לך ומצאוך וכי' שיבואו כל הצרות, או שבת עד ה' אלקיך, דהוי"ו היא מחלקת, ואז **באחד משני אופנים הללו** יגאלו כי אל רחום וכי', דאף בלי תשובה יגאלם כשיבואו עליהם כל הצרות.

וכן היה מפרש מיכאל בכתוב, ולכן יצא לטעון דכבר סבלו כל העונשים וצריך לרחם עליהם, אבל שר של אדום סובר דפירוש הכתוב ושבתי נלמד בוי"ו מסיף, דצריך שישבו ג"כ, וכי תימא מה צריך לרחמים, לא קשה, דהוי אמינא דתשובה כזו שבאה מתוך צרה לא מהני, לזה אמר כי אל רחום וכי', **ומקבל התשובה אף שהיא מתוך צרה**, ומסיים הרחי"דא - ע"כ שמעתי ממש הרב הנזכר זלה"ה.

והוסיף על דבריו הק' - וכמתלמד מדברי הרב ז"ל, נראה דאפשר לפרש בפלוגתא דר' יאשיה ור' יונתן המפורסם בכמה דוכתי, ומהם בבבא מציעא (צד, ב), דתניא "אביו ואמו קלל" אין לי אלא אביו ואמו, אביו בלא אמו אמו בלא אביו מנין, ת"ל אביו קלל אמו קלל, דכתיב "כי איש איש אשר יקלל את אביו ואמו קלל דמיו בו", בתחילתו סמך קללה לאביו ובסופו סמך קללה לאמו, ר' יונתן אומר משמע שניהם כאחד משמע **אחד בפני עצמו** עד שיפרוט לך הכתוב יחידו. ובשיטה מקובצת שם מביא בשם רבינו חננאל והרשב"א והריטב"א והר"ן **דהלכה כר' יונתן**, וא"כ **טענת מיכאל נכונה** עפ"י דין, שאף באחד משני הדברים או יסורים או תשובה סגי, ומאריך עוד הרבה לפלפל בזה.

וכמו"כ כתב רבינו באור החיים בפרשת משפטים (כא, יא) שאם יסורין יגאלו בלא תשובה וזכות, ושלא יהיה הקב"ה עונה אותם בצר, אפילו לא יהיו ישראל ראויין לגאולה **יגאלו קודם הזמן הקצוב בזכות תוקף היסורין**. ומפרש בזאת "ואם שלש אלה לא יעשה לה ויצאה חנם", שהגם שלא יהיה בידם לא תורה ולא מצות, ואפילו לא יספכו לדבר הגאולה, עכ"ז יגאלו כיון שסיוריה יספיקו לפדינהו.

והגם שכתוב בזה"ק שיש הפרש גדול באופן הגאולה אם תהיה באמצעות מעשיהם הטובים של ישראל או בגלל שהגיע הקץ הקצוב, מכל מקום **אם יגאלו בזכות היסורים אפילו יגאלו קודם זמן הגאולה, שיום הם למדריגת בנים**, כמו אם נגאלו בזכות מעשיהם הטובים, עיי"ש. וכ"כ עוד בפר' האזינו (לב, לו).

ומן הראוי להצמיד מה שכתב בספר **מאור החיים לתלמיד האור החיים בשם רבו**, שישנו ויכוח נוסף בין מיכאל והשר של אדום המבוסס על אותו פירוש בפסוק זה, אולם בדרך שונה, שהמלאך מיכאל טוען שדי בתשובה, ואילו השר של אדום משיבו שלא סגי בתשובה בלא יסורין, ולבסוף מודה השר של אדום למלאך מיכאל.

וז"ל ק"ש: **ביום ראש השנה, יום הדין, יבואו ב' בעלי דינין לפני המלך המשפט, מיכאל שר ישראל וס"מ אויבנו**. אומר מיכאל לפני המקום - **ישראל חזרו בתשובה בזה החודש הוא חודש אלול**, וכמו כן גזור עליהם לטובה. טוען ס"מ - אמת מה שכתוב בתורה וישבת עד ה' אלקיך, אבל כתיב בתורה ג"כ 'בצר לך ומצאוך' ואח"כ 'ושבת', תשובה עשו אבל 'בצר לך' לא באו להם, ווי"ו זו של וישבת הוא וי"ו המוסיף, וצריך להיות ב' דברים: 'בצר', ו'תשובה'.

ומיכאל שרנו טוען לו, אם זה אמת, ג"כ פסוק 'מכה אביו ואמו' אינו חייב עד שיכה אביו ואמו ביחד, וזה אינו, אלא הוי"ו רוצה לומר או זה או זה, אחד מהם שהכה חייב. **כמו כן בתשובה, או זה או זה**, או 'בצר לך' שהיסורין מכפרין העון, או 'ושבת' שהיא התשובה. וכל השנים יעבור היכוח הזה עם ס"מ.

ומוסיף עוד במאור החיים: ואנו מקשים על זה ס"מ, מאחר ששנה שעברה טען זאת הטענה למה חוזר לטעון אותה שנה אחרת, אבל אמרו חכמים שהקליפה נקראת שכחה, וס"מ הוא קליפה גופה ושוכח מה שהיה שנה שעברה וחוזר וטוען אותה פעם אחרת כדי לקטרג, וק"ל, **ועל כרחוהו שלא בטובתו עונה אמן כן יהי רצון**.

אור החיים' – ספרו הקדוש על התורה

פרק ראשון מסדרת מאמרים משובבי נפש שיבואו עלי גליון במדוד זה להתלהט ולהתקדש בלימוד אור החיים הקדוש

השאיפה הטהורה

מיום עמדו על דעתו, השתוקק רבנו בכל נפשו ומאודו לכתוב פירוש על התורה, לזכות את הרבים בפרי מחשבתו הזכה והטהורה, מאשר העמיק בעיונו הזך בדקדוק הלשון ובדרשות חז"ל על הפסוקים. ורצונו הטהור התכיף למעשה והוציאו מן הכוח אל הפועל, מימי חורפו ועד אחרית שנותיו, כאשר עסק בכל השנים בהגיון הכתובים וביאורם אליבא דחז"ל והראשונים.

מגמתו בחיבור הספר היתה מושתתת על תשוקתו לראות באור התורה ולגלות מצפוניה, כאשר כתב בהקדמתו: העירותי מצפונה של תורה באות נפשי, ותער נפש חיי"ם א"ל השוק"ת, והעירה מכבוד אלקים זו תורה. טעמתי בקצה המטה, ותהי בפי מתוקה מיערת הדבש. ותקו נפש חיים לאור באור תורה...

ודעתי גליתי לפני גולה עמוקות, הנני עבד לך ה' נוטע גן עדן, להקריב ביכוריו לפני אדוני אולי תתעשת אלי, ויהיה כל פריי קודש הלולים. לרצותך אל חי חפצתי וקוה קייתי, ליחד אשת דודים חפצתי וחשקתי...

וכפי פרושות השמים מול בורא עולם, שיעלה לפניו לרצון חיבור זה להאיר ענפי הקדושה. ואם שגיתי באיזה דבר יעלה לרצון העסק אשר עסקתי, שהכל היא לשמוח אלוקי בוראי שמחת לבי ואור עיני הוא ה' אלוקים חיים.

בעיניו הטהורות ובמבטו המזוכך, ראה רבנו את התורה הקדושה כפי שהיא מסורה לנו מפי הגבורה ממש, והמתכת מכתב אלוקים הוא, אמרות ה' טהורות שגנוזים בהם רזים טמירים ונעלמים שאין שכל אנושי יכול להשיגם, ומכל אות וקוץ משתרגים ועולים דרשות ורמזים עד אין חקר, וניתנה לנו תורה כדי שנעמיק בה ולא נשיג גרגיר תמים משלמותה.

לתאר כמה בלתי מושגת היא התורה הקדושה, המחיש רבנו בהקדמתו המופלאה, כי כאשר נתן ה' חכמה לשלמה המלך ע"ה - וכלשון הכתוב (מלכים א' ב, ה) "וידבר שלושת אלפים משל ויהי שירו חמשה ואלף" - והוא, החכם מכל אדם שהשיג כל זאת, "ההוא אמר (קהלת ז, כג) 'אמרת י אחכמה והיא רחוקה ממני', את דרך עץ החיים".

[דברים מאלפים כתב רבנו ב'אור החיים' לפרשת כי תשא (שמות לא, ג), על סוד ה' ליראי, שנתן

תורה שכולה נסתרת והשמיע בה "מה שאין כוח בנביאים לכתוב מיום ברא אלוקים אדם על הארץ עד סוף כל הדורות, והכל נסמר למשה בסיני", ומחמת שדברי אלוקים חיים לא יכלם הספר - "העלים תעלומות חכמה ולא הודיע כל דבר בכתב מפורש". וכן האריך אומר ב'חפץ ה'" (שבת פט). עד היכן הדברים מגיעים].

אך לעומת הסתר זה שהצניע הבורא את חכמת התורה בכתבה, התורה הקדושה רודפת אחר הלומד תורה לשמה שיעיין בה ויגלה צפונותיה - כלשון קדשו: "אשר נתיחדה לו לשחר פניו" - והיא בעצמה מגלה לו מסתוריה.

[בענין זה ראה דברי רבנו המופלאים ב'אור החיים' לפרשת כי תצא (דברים כב, ג), כי הכוונה בדברי חז"ל (פסחים מט:): על הפסוק (דברים לג, ד) "תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב", ודרשו "אל תקרי 'מורשה' אלא מאורסה", שלכל יהודי יש חלק בתורה השייך רק לו, בבחינת מאורסה שהיא מותרת למי שנתקדשה לו ואסורה אכולי עלמא, וכמו אבידה היא שעליו מוטל להשיבה למקומה - ועליה רמז רבי שמעון בר יוחאי (קידושין ב:): "מפני שדרכו של איש לחזור על אשה ואין דרכה של אשה לחזור על איש. משל, לאדם שאבדה לו אבידה, מי חוזר על מי, בעל אבידה מחזר על אבידתו" - היא התורה הקדושה שנמשלה לאשה בקידושה ולאבידה.]

תנאי העמל וצורתו

כדי לבאר מאמר אלוקים חיים, את גוף התורה הקדושה שניתנה לנו מסיני, אור רבנו חלציו ותיקן נפשו בשלוש הכנות, הכרחיות, שבאמצעותן הכשיר עצמו לעסוק בקדשי קדשים.

[אם נדקדק בלשון קדשו, אפשר ורבנו הדגיש שהכנות הללו נועדו להכשירו להעלות עלי ספר את שחידש. כי כל אחד יעסוק בתורה כפי כוחו ומשמם יפתחו אוצרות חכמה ויתנו לו להבין ולהשכיל. אך כדי להעז ולכתוב את הדברים נדרשה הכנה דרבה מופלגת, הכוללת שלושה סעיפים ושעבוד מוחלט של הדעת והידיעה גם יחד. כן כתב רבנו על שלוש ההכנות שייחד בנפשו: "בתבלין ב' וג' שמות ממין אחד מצטרפין להעלות על ספר את אשר הבינותי".]

ואלו שלוש ההכנות שרבנו מתאר בהקדמתו:

האחד - רוח נכון, לכוין דעתי, להרחיק דברי חול ותענוגי עולם הזה, כי הם הדברים הפוגמים מעיקרם, ופוגמים פגימת בשר את המתוק, ולא יאירו שבילי פרושי התורה ממקור האמת, ואם יאירו יהיו כסף סיגים.

ואת השני אקח - רוח דעת, לשקול במשקולת הדעת, בהתכוננות הדעת, שהוא דבר המתאים בין החכמה והבינה. ואל זה אביט בדבר ואופנו. ואת אשר עדיו יגיעו הדברים להבין בהם, לבל ישימו בפייהם מר למתוק מדבש, ויורק טעמו מחסרון המקבל.

והשלישי הכי נכבד - יראת ה' היא אוצרו.

תוצאתן של שלוש ההכנות הנכבדות הללו, ששעבד רבנו את כל כולו לשמו ית', באופן נעלה שאין אנו משיגים אף את תיאורו, ואין לנו אלא דברים שהעיד רבנו על עצמו בהמשך דבריו. וזו לשונו:

והריני משעבד דעתי וידיעתי בכללות ד' וד' מוצקות בבניני בנין עולם קטן, בהכנת נפשי מול שמך - שפע ומשפיע ונשפע - דבקתי נשמתי, והתחלתי ובארתי בתורה, ופני מול פני שמו מודעת, לבל יכשילני הכושל והמכשיל. ובארתי שנים שלושה גרגרים בכל פרשה תורה לשמה.

בדבקות אמת שאין למעלה הימנה, שאב רבנו בינתו ממי שהחכמה שלו, על דרך הכתוב (משלי ב, ו) "כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה", ולא אבה להעמיד תורתו על הקדמות שבספרים אחרים. ממעיין התורה הקדושה הושפעה השגתו בפירושה, וכאשר שקד על חיבורו לא היו פתוחים לפניו ספרים אחרים זולת ספר תורת אלוקים.

על אלו הוסיף תפילה לנותן התורה, שיהא עמו במלאכתו הקדושה, שלא ייכשל חלילה בדבר שאינו רצוי - ובכלל זה שני דברים: הראשון, שלא יגלה פנים בתורה שלא כפי האמת. והשני, שלא תסתנן חלילה מחשבת פסול במלאכתו, כאשר מצוי יצר ההתנצחות או גניבת הדעת בשעת החיבור. ומהאי טעמא, גדר רבנו והציב לעצמו סיג, שלא להביט בספרים אחרים בשעה שעסק בחיודו שעל התורה, כדי שחלילה לא יעתק מדבריהם. נמצא, כי אף במקום שרבנו מבאר ומחדש בדרך שהלכו בה ראשונים שקדמו לו, לא מהם לקח, כי אם היישר מנביעת החכמה האלוקית שהושפעה עליו, ואף הם התברכו בה.

אלפים כבר נושעו

בזכות תרומתם למען האור החיים' הקדוש
והפצת ספריו הקדושים

קנה לעצמך זכות אצל האור החיים' הקדוש

מוקד הישועות: 0733-713-620

לערנען "אור החיים הקדוש" איז א סגולה לרפואה

פון טאג צו טאג איז זיין זע קראפט געווארן אלס שטערקער און שטערקער, ביז ענדליך נאך א שטיק צייט האט ער צוריק געזען כאחד האדם!

חודש תמוז תש"ס איז די מעשה מפורסם געווארן דורך הרה"ג ר' שלמה געשטעטנער שליט"א - רב שכונת גבעת משה אין ירושלים עיה"ק - וועלכער האט דאס געהערט פון דעם בעל המעשה אליין, און ס'האט דערגרייכט די אויערן פון א איד אין תל אביב וועלכער האט אויך געליטן פון צוקער ל"ע און פארלוירן דורכדעם זיין כח הראיה.

דער איד איז זייער נתרגש געווארן צו הערן די וואונדערליכע כח פון רבינו בעל אור החיים הקדוש, און סוף יענעם חודש - וואס אין יענע תקופה פאלט אויס דער יארצייט - האט ער מיט זיין גאנצע משפחה זיך ארויסגעלאזט קיין ירושלים עיה"ק מתפלל צו זיין ביים ציון הקדוש, נוצנדיג דעם זעלבליגן כח הסגולה בעטנדיג דעם רבש"ע צוריק צו באקומען דעם כח הראיה כדי ער זאל קענען לערנען אור החיים הקדוש פון אינעווייניג.

למעשה, האט ער גלייך אהיימקומענדיג נישט געזען דעם אפענעם "מופת"... אזוי אויך די קומענדיגע טעג האט זיך נאכנישט דערקענט ביי אים קיין שום שינוי לטובה. דער ערשטער וואס האט אויפגעכאפט אז דא איז עפעס געשען - איז געווען זיין דאקטאר, וועלכער האט אים ביי א געווענליכע באזוך א קנאפע וואך דערויף באקוקט די אויגן, און צו זיין שטוינונג באמערקט אז עפעס האט זיך געגעבן א ריז... ער האט אים געהייסן צוריקקומען אין די נאנטע טעג, און דאן האט ער אים געזאגט מיט קענטיגע התרגשות אז ער האט בייגעוואוינט א "נס רפואה"

--- זיינע אויגן זענען צוריק זעענדיג געווארן!

חבר זיינער - א חשוב'ער יונגעראמן - וועלכער האט געליטן פון צוקער ל"ע, האט די מחלה פוגע געווען אין זיין זע קראפט - ער איז טאטאל בלינד געווארן ר"ל.

דער איד האט געהאט גרויס מיטלייד מיט זיין ליידנדער חבר, איז ער אריבערגעגאנגען צו זיין חבר אהיים און אים מיטגעטיילט אלעס וואס ער איז אריבער מיט זיין זונ'ס מחלה, און בפרט וויאזוי ער האט זוכה געווען צו זען אן אפענע ישועה פון הימל בכח ספרו הקדוש של אותו צדיק. ער האט אים פארשטייט זיך פארגעשלאגן אויך צו פרובירן די וואונדערליכע סגולה, אולי יחוס אולי ירחם.

דער חבר האט שווער געגלייבט אין די סגולה, אבער נאך מערערע הפצרות וואס זיין ידיד דער תלמיד חכם האט אים צוגערעדט, האט ער מחליט געווען אז ער האט סייזוי נישט וואס צו דערלייגן און ער גייט עס פרובירן. זענען זיי ביידע אינאיינעם אריבער געפארן צום הר הזיתים, און דער בלינדער האט זיך דארט אויסגענאסן דאס הארץ בתפילה ותחנונים אז בזכות אותו צדיק וקדוש זאל אים דער רבש"ע צוריק ליכטיג מאכן די אויגן - אז ער זאל קענען לערנען אור החיים הקדוש מיט די אייגענע אויגן...

אהיימקומענדיג איז ער גלייך צוגעגאנגען צום ספרים שאנק און ארויסגענומען פון דארט אן 'אור החיים הקדוש'. ווי נאר ער האט אויפגעמאכט דעם ספר, איז ער שאקירט געווארן: וואונדער איבער וואונדער - - - ער זעט מיט די אויגן!!! טאקע נישט די אמאליגע כח הראיה, אבער ווי אין א נעפל האט ער געקענט ליינען די ווערטער!!!

ס'איז איבעריג פארצושטעלן זיין מורא'דיגע התרגשות. ער האט זיך גלייך געזעצט לערנען אפאר שטיקלעך אור החיים הקדוש, און מיט הייסע טרערן געקושט דעם ספר הקדוש.

צווישן די פילע סגולות וואס צדיקי הדורות האבן אנגעקניפט אינעם לערנען 'אור החיים הקדוש' - איז שטארק אנגעזען אז דער ספר האט אין זיך א מורא'דיגע סגולה אויף "רפואה".

דער ערשטער וואס מיר טרעפן אויף דעם, איז הרה"ק רבי פנחס קאריצער ז"ע. אויף אים ווערט דערציילט, אז ווען זיין זון איז אמאל זייער נישט געזונט געווען, האט ער זיך מקבל געווען צו לערנען יעדן טאג א בלאט 'אור החיים הקדוש' (דפוס שקלאוו - תקמ"ד) אלס א סגולה לרפואתו השלימה פון זיין זון.

אזוי אויך זאגט מען נאך משמו פון הרה"ק רבי אברהם אלימלך מקארלין ז"ע הי"ד, אז לערנען 'אור החיים הקדוש' איז א סגולה קעגן היינטגע מחלות! (פרי ישע אהרן' - להרה"ח ר' יהושע אלעזר מנחם הויזמאן שיחי').

אויך בימינו אנו ווערן דערציילט שטוינענדע פאקטן אויף די סגולה פון רפואה וואס ליגט אינעם ספר 'אור החיים הקדוש', אזויווי ס'ווערט געברענגט אין די הקדמה פון ספר 'ילקוט מאור החיים' די פאלגענדע געשיכטע:

א איד - מגדולי התלמידי חכמים בירושלים עיר הקודש - איז זיין זון שטארק נישט געזונט געווארן ל"ע, און די דאקטוירים האבן נישט געקענט טרעפן קיין רפואה צו די מחלה. בצר לו, איז דער טאטע געגאנגען זיך משתטח זיין על ציון קדשו פונעם 'אור החיים הקדוש' אויפן הר הזיתים, און דארט האט ער זיך פארגענומען צו לערנען אור החיים הקדוש בקביעות. ס'איז נישט אריבער קיין לאנגע צייט, און זיין זונ'ס מחלה איז גענצליך פארשוואונדן געווארן אן קיין שום דאקטאר אדער מעדיצין, ויהי לפלא.

א שטיק צייט שפעטער, האט דער תלמיד חכם פון ירושלים איין טאג געהערט א טרויעריגע בשורה, אז א

חיים שאל

שאלות וחידות על תורת ותולדות רבינו

שאלה:

איזה שייכות יש בין מצות שבת לזכר ליציאת

מצרים?

חידה:

מה מעיד רבינו על עצמו בגודל דביקותו באהבת

השי"ת?

וועכנטליכע הגרלה פאר די וואס שיקן ענטפערס

אויף מדור "שאלת השבוע" - די נייע ספר "כתבי אור החיים"

אויף מדור "חידות" - ספר "נר מערבי"

תשובות קען מען אריינשיקן צום אימעיל פונעם מערכת

נישט שפעטער ווי זונטאג 10:00 צופרי

בקשה

לבקשת רבים האבן מיר בס"ד אריינגעברענגט א נייע פרישקייט אינעם דרוקן און אינעם פפיץ צו זיין דעם גליון ברחבי תבל, און מיט דעם ווענדן מיר זיך צו איר, אזויווי די הוצאות זענען גרויס, און די זכות פון דרוקן און פפיץ זיין האט א געוואלדיגע כח הסגולה כידוע, ביטע נעמט השתתפות אין די פלאכת הקודש מיט'ן ענדב זיין א גליון לזכות אדער לע"נ. צו באקומען דעם גליון אין אמעריקא, אדער איבערצוגעבן אייער נדבה ביטע רופט: 845-533-2998 אדער שיקט אן אימעיל torahsohrhachaim@gmail.com:צו זכות רבינו הק' זען בעדכם לרוב ברכה והצלחה וכל טוב.

הודעה חשובה

היות מיר גרייטן זיך איה"ה בקרוב פמש צו פארענדיגן מיט'ן גרויסן פראיעקט - נאך א יגיעה און עבודת הקודש פון צען יאר - ארויסצוגעבן דעם ספר אור החיים הקדוש מיט א קלארן און געשטראקן ביאור על דרך הפשט, משולב מיט הערות און וויכטיגע הוספות. טוען מיר דא מוזיע זיין און בעטן, אויב ווער פון די לומדי הגליון האט ס'וועלכע זידישע אדער ביאורים בתורת רבינו - האט ער יעצט די געלעגנהייט מצד זיין את הרבים און דאס אריינשיקן צום מערכת, לעטר ולהדר את דברי רבינו בפילים יקרים.